

Mamutfenyők, az örökzöld óriások Budakeszin

A Zsámbéki-medencében, Budakeszi határában, a 22-es autóbussz végállomástól 10 perc sétával jelzett úton megtalálható a budakeszi mamutfenyők.



Számomra nagyon fontos ez a hely, azért is írok erről. A családommal nagyon sokat járunk ide, illetve a barátokkal sokat szórakoztunk itt. Itt lakom szinte a fenyők mellett.

A világ legnagyobb és legmagasabb fáinak tekinthető mamutfenyők az USA nyugati partvidékein élnek, és a XVIII. század közepétől tűnnek fel az európai parkokban. Először J. K. Leonard fedezte fel 1833-ban. John D. Matthew hozta be Európába a fenyőket.

Budakeszi külterületén található két (régében 3), szakértők szerint a több mint 100 éves mamutfenyőket budakeszi lakossága régebb óta ismerte, de csak Pászti Gyula tette ismerté, aki a Budapesti Rockenbauer Pál Túravezetők Klubjának alapítója, vezetője. Tiszteletére egy emlékoszlop is áll ezen a területen.

A két fa azért is különleges, mert tudásunk szerint ez a két legöregebb mamutfenyő hazánkba, ami a külterületen található. Az elmúlt években egyre többen keresik fel a két öreg fát. A kis erdő körüli terület mára a város egyik legnevezetesebb látványossága. Az iskolák szívesen hozzák ki ide a diákokat biológia órán, illetve több helyi rendezvényt is itt rendeznek meg (ilyen például a Gyereknapi, vagy a Földnapja).



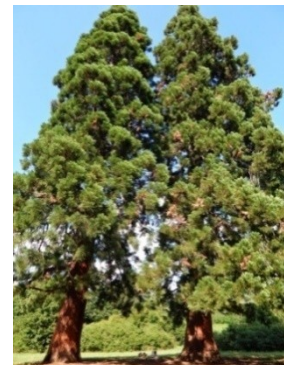
A Budakeszi Gyerekköztársaság Egyesület kezdeményezésére pedig már hatodik alkalommal tartották itt meg a gyereknapokat, ebben a csendes, zöld környezetben. Ahol Debreczy Zsolt professzor, a Dendrológiai Intézet vezetője együtt mérte meg a gyerekekkel a fák kerületét és tartott nekik élvezetes előadást a mamutfenyőkről. Emellett a turistáknak is gyakori találkozóponjtja.



Zsámbék és környéke a török uralma után a Zichy család birtokába került. Az 1900-as években Budakeszin vadászházat építettek, melynek parkjába 3 mamutfenyőt ültettek. Ma már a háznak nyoma sincs, a parkon ma már a természet uralkodik. A parkból semmi nem maradt, kivéve a 3 mamutfenyőt. Aztán a 70-es években villám csapott az egyik fenyőbe és leégett.

„Én sem volnék, ha nem volnál, ha te hozzám nem hajolnál, te sem volnál, ha nem volnék, ha n hozzád nem hajolnék” jut eszembe a Kányádi vers, igaz, ennek *Két nyárfa* a címe, de a két mamutfenyőhöz is illik.

A mamutfenyők fafaja hegyi mamutfenyő (sequoiadendron giganteum). Magasságuk 36,1méter, 32,3méter. Illetve törzskerületük 6,9méter és 5,85méter. Mélyre nyúló gyökérzete miatt, mélyebb rétegű talajt kíván, térigényes. Akár a -30°C-ot is képes elviselni, bár a fiatalabbak az ilyen hidegbe már károsodnak. Átlagos élettartama kb. 3000 év. Kérge vastag, vöröses-barna. Lombkoronája keskeny, tömött, a rajtuk lévő toboz pedig 4-8 cm, tojás alakú.



2009 óta a lakosság segítségével a nemzeti Dendrológiai Alapítvány felajánlásából 6 mamutfenyő lett elültetve, hogy idővel kialakulhasson az „óriások erdeje”. A projekt célja egy Naturpark létrehozása, mely a mamutfenyőktől a Budakeszi Arborétumig terjedne. Budakeszi mellett áll két különleges famatuzsálem, amelyek jó nagyszülőkhöz méltóan már unokákkal is körülvették magukat. A facsemeték gondozását a Fűzfa Egyesület végzi.

Vigyázzunk rájuk, hiszen lehet, hogy az idetervezett mamutfenyő erdő első tagjait láthatjuk ma is. 2011-2012-ben a területen Mamutfenyő Pihenőparkot létesítettek, ahova szívesen eljön bárki. (Nekem itt sok tanórám volt.) 2012-ben Magyarországon megkapta az év fája címet.

A Budakeszin vélt mamutfenyőknek Kolozs megyében, Székelyjón van egy testvér fájuk. Sok budakeszi lakos se tudja, hogy Kolozs megyében is van egy hasonló korú fa. Az ottaniak pontosan jól ismerik a fa történetét. Ezt a föld felszínétől nem messze kettéváló fát Gál János telepítette.



És végül pedig egy személyes kedvenc:

Budakeszin a mamutfenyők előtti réten általában ott szokott lenni Morci, a ló. Sok gyermeknek örömet okoz az ott legelő Morci. Szinte már ő is a mamutfenyők látványosságának a része. Szeret az emberek közelében lenni, nem zavartatja magát. Soha nem bántott senkit. Általában az itt lakók gondolnak rá egy két almával és répával, ha a fenyőkhöz jönnek.



Sok jó emlék fűz ehhez a helyhez. Mai napig van, hogy a barátnőmmel kiülünk és beszélgetünk, illetve kártyázunk. Ha nagy családi összejövetel van, akkor a fenyők is egy kedvenc helyszín számomra. Nagyon kedves hely, remélem, hogy az unokáim már a mamutfenyő erdőt ismerhetik meg.

Források:

<http://tortenetkepekkel.blogspot.com/2014/06/hogy-kerul-mamutfenyo-egy-magyar-erdobe.html>
(2020.03. 27.)

http://pestbuda.hu/cikk/20160307_regi_idok_fenyoi_mamutok_budakeszin (2020.04.04)

<http://www.amikisvarosunk.hu/cikk/budakeszi-mamutfenyok-testver-faja-kolozs-megyeben-szekelyjon> (2020.03.30.)

https://hu.wikipedia.org/wiki/%C3%93ri%C3%A1s_mamutfeny%C5%91 (2020. 04. 10)

A legelső képen a családommal vagyok. Hozzájárulást adtak, hogy nyilvánosság elé kerüljön.

A képeket saját kezűleg készítettem el.